

عنوان مقاله:

بررسی انتقادی دگردیسی «حجاب چادر» در بازنمایی تلویزیونی: مطالعه معناشناختی دو سریال «آخرین گناه» و «بی صدا فریادکن»

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 5، شماره 17 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

علی جعفری - کارشناس ارشد تحقیق در ارتباطات جمعی، دانشکده صدا و سیما

محمد مهدی اسماعیلی - استادیار گروه علوم سیاسی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

تغییرات عارض شده بر «حجاب» بانوان در ایران پس از انقلاب اسلامی و مطالعه ابعاد و پیامدهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن یکی از مسائل مهم و جذاب حوزه «مطالعات فرهنگی حجاب در جمهوری اسلامی ایران» است. «چادر» نیز به عنوان یکی از گونه های برجسته و چشمگیر حجاب بانوان در ایران از روند عمومی این تغییرات مستثنی نبوده و بخش های قابل توجهی از فرهنگ عمومی و نیز فضای رسانه ای ایران به ویژه در تلویزیون و سینما، نمایشگاه این دگرگونی های متأخر است. اگرچه بخش اعظم کنش های چادرمدارا بانوان امروز ایران در همان زمینه های سنتی و اصیل آن روی می دهد. اما ملاحظه تغییراتی در نشانه و کارکرد چادر نزد بخش هایی از بدنه اجتماعی و نیز بازنمایی های رسانه ای کافی است تا این پدیده را در شمار مسائل مهم و حساس مطالعات فرهنگی لباس و حجاب در ایران قرار دهد. نوشتار پیش رو به دنبال مطالعه سطوحی از تغییرات نشانه شناختی، کارکردی و در نهایت معنی شناختی حجاب چادر در سریال های تلویزیونی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران است. این مطالعه از طریق مصاحبه گروهی با چهار گروه پانزده نفره از بانوان حوزوی و دانشگاهی حامل چادر سنتی و اصیل ایرانی در مورد بر ساخته های متأخر تلویزیون از «زن و دختر چادری»، در نهایت توضیح می دهد که چادر در بسیاری از تولیدات نمایشی صدا و سیما دچار دگردیسی های کارکردی و معنایی همه جانبه ای شده و در نوعی نقض غرض رسانه ای و فرهنگی به یک «شنل» خیره کننده و جذاب تقلیل یافته است.

کلمات کلیدی:

حجاب، حجاب چادر، بازنمایی تلویزیونی، سریال آخرین گناه، سریال بی صدا فریاد کن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/541729>

